

LAGRÅDSREMISS

Ersättning för kostnader i skatteärenden och skattemål

I lagrådsremissen förslås en särskild lag, som skall göra det möjligt att med statsmedel ersätta en skattskyldig för hans kostnader för ombud eller biträde, utredning eller annat som skäligen behövs för att ta till vara hans rätt i ett skatteärende eller ett skattemål, om det med hänsyn till omständigheterna är oskäligt att han står för kostnaderna själv. Lagen skall också gälla tullar och avgifter.

Lagrådsremissen bygger på ett betänkande från skatteförenklingskommittén.

Huvudregeln skall alltså vara att den skattskyldige själv svarar för sina kostnader i ordinära ärenden och mål om skatt. De föreslagna reglerna har därför karaktären av undantagsregler och avses bli tillämpliga på fall där någon haft kostnader utöver vad som kan anses som normalt och det funnits skäl att t ex anlita ombud eller biträde.

En skattskyldig skall kunna få ersättning för nedlagda kostnader i en tvist med en myndighet rörande skatter, tullar och avgifter. Ärenden om förhandsbesked skall dock undantas.

Ersättning skall få beviljas endast om det med hänsyn till vissa angivna förutsättningar är oskäligt att kostnaderna bärs av den enskilde själv. Hänsyn skall

tas till bl a tvistens utgång, kostnadernas storlek samt den skattskyldiges personliga och ekonomiska förhållanden.

En fråga om ersättning för kostnader som uppkommit vid skattemyndighet skall normalt prövas av länsrätten. Har skattemyndighetens beslut i skattefrågan överklagats till länsrätten, skall skattefrågan och ersättningsfrågan prövas samtidigt.

Anspråk på ersättning skall framställas inom ett år från utgången av det år då skattefrågan avgjordes slutligt.

Den som företräder det allmänna i skatteärendet skall också vara den skattskyldiges motpart i ersättningsfrågan.

Enligt förslaget skall de nya reglerna om ersättning träda i kraft den 1 juli 1989. Ersättning skall kunna betalas för kostnader för åtgärder som vidtagits efter ikraftträdandet.

UTREDNINGSFÖRSLAG

Skatteindrivningsutredningens betänkande; Tänk ekonomiskt – betala skatten i tid SOU 1988:60

I detta betänkande behandlar skatteindrivningsutredningen frågan om ett kostnadspåslag som aktualiseras när skatt inte betalas i rätt tid. Nuvarande ordning innebär att det härvid tas ut en

restavgift. Denna tas ut med 6 % av den vid uppbördstillfället obetalda skatten, dock aldrig med mindre belopp än 50 kr. Restavgiften är för närvarande en fast avgift, vilket innebär att den tas ut med samma belopp oberoende av om skatten betalas kortare eller längre tid efter uppbördstillfället.

Den kritik som har riktats mot restavgiften har främst gällt den omständigheten att avgiftens storlek inte är beroende av betalningsdröjsmålets längd. Avgiften främjar, sägs det, visserligen en betalning på förfalldagen men inte en skyndsam betalning därefter. Avgiften är ju densamma även om betalning inflyter först sedan extra uppbörds- och kanske t o m indrivningsåtgärder har måst vidtagas.

Utredningen anser sammanfattningsvis att restavgiften skall fylla vissa funktioner, nämligen

- att främja den skattskyldiges intresse att betala på förfalldagen,
- att stimulera en skyndsam betalning beträffande dem som försummat att betala vid det ordinarie uppbördstillfället,
- att täcka uppbörds- och indrivningskostnaderna och
- att ersätta det allmännas ränteförluster.

Den skattskyldiges kostnad bör alltså öka med betalningsdröjsmålets längd.

Utredningen förordar en konstruktion med fasta avgiftspåslag. Genom en successiv uppräknings av avgiften på uppbörds- och indrivningsstadierna främjas intresset av betalning före varje avgiftspåslag. Samtidigt relateras avgiftens storlek till längden på betalningsdröjsmålet och det allmännas växande ränteförluster och kostnader för uppbörds- och indrivningsåtgärder. Utredningen vill i stället för restavgift införa de nya begreppen *uppbördsavgift* och *indrivningsavgift*. Uppbördsavgift skall tas ut om skatten inte beta-

las vid det ordinarie uppbördstillfället, indrivningsavgift kan i förekommande fall tas ut om skattefordringen har lämnats till indrivning.

Utredningen förslår att *uppbördsavgifterna* tas ut i två steg, nämligen med 2 % i anslutning till det ordinarie uppbördstillfället och med 6 % efter en avgiftshöjning vid en senare tidpunkt på uppbördsstadiet.

Vidare föreslås att nästa avgiftshöjning, i form av en *indrivningsavgift* om 4 %, påförs vissa skuldposter fyra månader efter utgången av den månad skattebeloppet registrerades i utskningsregistret.

Utredningen föreslår slutligen bestämmelser om befrielse från eller nedsättning av avgift. För en ändring av avgiftsuttaget förutsätts dock att särskilda skäl föreligger vid uppbördstillfället eller vid tidpunkten för resp avgiftshöjning. I de föreslagna bestämmelserna ges exempel på sådana särskilda skäl men också exempel på omständigheter som inte bör medföra befrielse eller nedsättning. Med en tydlig reglering av rekvisiten för en avgiftsändring bör myndigheternas prövning av dessa ärenden kunna ske efter schablon i en större utsträckning än i dag.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 1990.

RSV:S FÖRESKRIFTER OCH MEDDELANDEN

Normalbelopp för ökade levnads-kostnader vid inrikes tjänsteresa i enskild tjänst

RSFS 1989:5

RSV har fastställt nya normalbelopp för ökade levnads-kostnader vid inrikes tjänsteresa i enskild tjänst för kalenderåret 1989. De nya beloppen framgår av nedanstående tabell

Förrättningens art	Avdrag medges med	Avdragets fördelning		Diverse småutgifter
		Bostad	Kost	
Korttidsförrättning samt första 15 dyggen av varje långtidsförrättning	332	55	256	21
Långtidsförrättning fr o m 16 dygnet	199	33	154	13
Endagsförrättning som varat mer än 4 men ej mer än 10 timmar i följd	66	-	66	-
Endagsförrättning som varat mer än 10 timmar i följd	133	-	133	-

RIKSSKATTEVERKETS FÖRFATTNINGSSAMLING

- 1989:4 Riksskatteverkets föreskrifter om skönsmässig beräkning av kilometerskatt
- 1989:5 Föreskrifter om normalbelopp för kalenderåret för ökade levnadskostnader vid inrikes tjänsteresa i enskild tjänst

RIKSSKATTEVERKETS MEDDELANDEN

- Serie Dt
- 1989:4 Riksskatteverkets rekommendationer m m med anledning av utbyte av aktier i Investment AB Asken samt aktier i och konvertibla förlagsbevis utgivna av D Carnegie & Co AB mot aktier i Nobel Industrier Sverige AB m m
- 1989:5 Riksskatteverkets rekommendationer m m med anledning av erbjudande till aktieägare m fl i Paul Anderson Industrier AB att förvärva aktier i Kramo AB